

Na Brezine sme si pripomenuli 79. výročie oslobodenia mesta Trenčín

Pri Pamätníku umučených na Brezine sme si 10. apríla 2024, v deň 79. výročia oslobodenia nášho mesta, pripomenuli hrdinstvo, slobodu, odvahu a vďaku. Spomienková udalosť sa uskutočnila na mieste, kde je pochovaných 69 obetí fašizmu, ktoré popravili Nemci od októbra 1944 do apríla 1945.

Po privítaní účastníkov stretnutia moderátorkou stretnutia Andreou Hniličkovou a položení vencov aj kytíc k pamätníku delegáciami vystúpil s príhovorom poslanec Mestského zastupiteľstva v Trenčíne Tomáš Vaňo, ktorý priblížil udalosti na konci druhej svetovej vojny, keď oslobodzovacie vojsko vstúpilo v ranných hodinách do Trenčína 10. apríla 1945. Útok na Trenčín sa začal v noci z 8. na 9. apríla cez Kozí vrch na Brezine smerom na mesto. Postup osloboditeľov spomaľovali nemecké protiútoky.

„Večer, 9. apríla, obnovili oslobodzovacie jednotky svoj útok a v noci z 9. na 10. apríla prenikli do mesta od juhozápadu. Ustupujúci Nemci zničili v noci obidva mosty cez Váh. Ráno o ôsmej hodine bola časť Trenčína na ľavom brehu rieky oslobodená. Delostreleckej a minometnej palbe bol Trenčín vystavený ešte ďalších 20 dní, veľké škody spôsobovali najmä zápalné granáty. Posledné zvyšky okupačných vojsk vyhnali oslobodzovacie jednotky až 30. apríla 1945,“

Pripomenul, že boje na území vtedajšieho okresu Trenčín si vyžiadali 1 380 padlých vojakov rumunskej armády, 1 255 vojakov sovietskej armády a pri bojoch zahynulo aj 171 civilistov. *„Za ich hrdinstvo a rozhodnosť bojovať za našu slobodu, si zaslúžia našu vďaku, lebo aj ich zásluhou môžeme žiť v mieri. Najstrašnejší konflikt v dejinách ľudstva zmaril milióny životov a snov o budúcnosti. Aj v našom meste zanechali pri ústupe vojaci fašistického Nemecka spúšť. Vypálili domy, poškodili telegrafné a telefónne vedenie, prerušili koľajovú trať, zničili stanicu a mnohé ďalšie stavby a ulice. No nádej na nový začiatok, ktorý so sebou priniesli osloboditelia, bola liekom na utrápené a bolesťou poznačené osudy úplne obyčajných ľudí. Nádej na život v mieri, bez vojny, utrpenia, či hladu, bola hnacím motorom, ktorý umožnil našim obyvateľom znovu vstať a začať opäť budovať náš krásny Trenčín. Vážime si aj hrdinské činy partizánov, odbojárov a civilistov, ktorí sa postavili fašizmu a odmietli sa nechať umlčať útlakom,“* dodal **Tomáš Vaňo** s tým, že nikdy nesmieme zabudnúť na zverstvá spáchané nacistickým režimom, na genocídu šiestich miliónov Židov počas holokaustu a na milióny ďalších nevinných životov stratených fašizmom.

Po Tomášovi Vaňovi vystúpil s príhovorom tajomník ÚR SZPB Zdenko Marton, v ktorom povedal: *„Dovoľte mi zablahoželať občanom mesta Trenčína k 79. výročiu oslobodenia Vášho mesta. S touto historickou udalosťou si treba pripomenúť, že oslobodením, ktoré priniesla Červená armáda sú spojené obeť. Tieto obeť sú jasné, jednoznačné, netreba o nich pochybovať. Aj tu, na tomto mieste si pripomíname obeť ľudí, ktorí položili svoje životy, aby sme mohli žiť v mieri. Týmto stretnutím a položením vencov im vyslovujeme vďaku a uctieваме si ich pamiatku. História netreba prehodnocovať. V Slovenskom zväze protifašistických bojovníkov si ctíme históriu a jej historické fakty.“*

Spomienkovej slávnosti sa zúčastnili zástupcovia mesta, okresného úradu, Trenčianskeho samosprávneho kraja, Ozbrojených síl SR, Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, Klubu vojenských veteránov Trenčín, Jednoty dôchodcov Slovenska, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne, Trenčianskej univerzity A. Dubčeka, Únie žien, Rady starších a tiež verejnosť i žiaci a študenti trenčianskych škôl.

Za KVV Trenčín sa aktu zúčastnili členovia Ján Skyba, Igor Hyben, Vojtech Bacskai, Eduard Šnejdr, Mária Šnejdrová, Miroslav Ondráš, Emil Vestenický.